

Лушпаєв С. О.

кандидат юридичних наук,

асистент кафедри земельного та аграрного права

*Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

ПРО ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

Розглянемо нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері виробництва органічної сільськогосподарської продукції рослинного походження. Так, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року» від 19 вересня 2007 р. № 1158 одним із шляхів розвитку рослинництва визначено стимулювання ведення органічного сільського господарства. Планується унормувати розвиток органічного землеробства, створити систему його сертифікації. Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року» від 17 жовтня 2013 р. № 806-р стратегічною метою розвитку аграрного сектору є сприяння розвитку органічного землеробства, насамперед в особистих селянських і середніх господарствах [1]. Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 грудня 2010 р. № 2818-VI передбачається збільшення до 2020 р. частки земель, що використовуються в органічному сільському господарстві, до 7%. Згідно з ч. 1 ст. 18 Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» від 3 вересня 2013 р. № 425-VII серед загальних правил виробництва органічної продукції рослинного походження можна виокремити використання лише сертифікованих органічного насіння та посадкового матеріалу [2]. Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження» від 31 серпня 2016 р. № 587 визначено, що основою виробництва органічної продукції є виключення з технологічного процесу її виробництва застосування хімічних добрив, пестицидів, генетично модифікованих організмів і їх похідних та продуктів, вироблених з генетично модифікованих організмів, консервантів [3].

На думку Д.С. Піддубної, таке закріплення не погоджується з ч. 1 ст. 18 Закону, адже зазначений перелік речовин є дуже звуженим і навіть не вмітив для відповідності тих речовин, які заборонені до використання у основному законі органічного виробництва. Зазначені елементи є лише незначною части-

ною висвітлення, адже якщо здійснити аналіз Постанови щодо Детальних правил, можемо констатувати про її висвітлення у «незакінченому» вигляді, потребу у її вдосконаленні, приведенні до відповідності із Законом, приведення до розумності використання питань сівозмін, можливості використання яких саме речовин під час конверсійного (перехідного) періоду [4, с. 136].

П. 8 Постанови «Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження» закріплює обов'язковість використання для виробництва органічної продукції насіння і садивного матеріалу, отриманих методом органічного виробництва, а саме материнських та батьківських форм рослин, вирощених протягом одного покоління, і багаторічних культур, вирощених протягом двох вегетаційних періодів. Під час виробництва органічної продукції застосування органічних добрив повинно сприяти оптимізації живлення рослин, підвищення врожайності і якості продукції рослинництва. Важливим є законодавче закріплення припису про те, що, засоби, що використовуються для принади комах, не повинні контактувати з органічною продукцією.

О.І. Менів вважає, що особливо актуальною виглядає проблема встановлення так званого порогового значення вмісту генетично модифікованих організмів в аспекті вирощування органічної сільськогосподарської продукції. Адже у практичній діяльності не виключається перемішування генетично модифікованих та органічних рослин, шляхом перенесення комахами чи вітром пилку під час їх цвітіння. В Іспанії було запропоновано, що треба було запровадити схеми управління для запобігання змішуванню сільськогосподарських культур [5, с. 26].

Підсумовуючи викладене, видається за можливе внести доповнення до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» щодо визначення органічної продукції рослинного походження як культурних рослин, що вирощені внаслідок дії біологічних процесів відповідно до вимог законодавства.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 р. № 806-р // Офіційний інтернет-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/806-2013-p> – Назва з екрана.
2. Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини: Закон України від 3 вересня 2013 р. № 425-VII // Верховна Рада

України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/425-18> – Назва з екрана.

3. Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження: Постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 р. № 587 // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/587-2016-п/para8#n8> – Назва з екрана.
4. Піддубна Д.С. Правовий аспект врегулювання виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження в Україні / Д.С. Піддубна / Актуальні проблеми цивільного та господарського права: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кривий Ріг, 7 жовтня 2016 р.). – Кривий Ріг: Донецький юридичний інститут МВС України, 2016. – С. 134-137.
5. Менів О.І. Маркування органічної сільськогосподарської продукції: правові питання / О.І. Менів // Актуальні проблеми юридичної науки: збірник тез Міжнародної наукової конференції «Чотирнадцяті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 23-24 жовтня 2015 року): [у 2-х част.]. – Ч. 2. – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. – С. 25-27.